

Europa i konsten – då och nu

I dessa dagar av regeringskris, pandemi och en alltmer utbredd nationalism är det lätt att tänka på mellankrigsåren. Då tog demokratin steg framåt men hotades av fascism och nazism. Spänningarna är inte olika. För några dagar sedan tog **Orban** officiellt avstånd från EU och dess ledning i en helsidesannons i Le Figaro,

Situationen speglas i bildkonsten. Göteborgs konstmuseum har just öppnat utställningen *Brännpunkt Europa. Nysakligheter 1919-1939*. Den nya sakligheten var en konstriktning på 20- och 30-talen som föga uppmärksammats på senare tid. Långt mer förknippar vi den tiden med den abstrakta och surrealistiska konsten, med expressionism som hos **Nolde** och **Kirchner** och en samhällskritisk som **Otto Dix** skyttegravar, **Diego Riberas** antikapitalistiska muralmålningar och Amelins arbetarskildringar.

Den nya sakligheten är en annan reaktion på samhällsutvecklingen. Där träder individuella människor fram i intima realistiska porträtt. I dessa allvarsamma bilder – aldrig ett leende utom i en udda målning som just heter *Den leende amasonen*. I utställningen blandas porträtt, stilleben och målningar av borgerliga heminteriörer, till exempel ett tvättställ, med avfolkade stadsbilder och orörliga barn. Allt andas en föraning om att idyllens dagar är räknade.

På Mjellby konstmuseum som skapats kring Halmstadgruppens abstrakta och surrealistiska konst på 20- och 30-talen visas samtidigt utställningen *Surrealism och film. Making the unreal real*, Den visar hur film och bildkonst korsbefruktat varandra och åstadkommit både roliga och skrämmande verk om begärets dunkla makt och människans existentiella nöd. Där visas filmer allt från **Méliès Resan till månen från 1902**, **Bunuels** och **Dalis** *Den andalusiska hunden*, till senare filmer av **Freddie** och den tjeckiske mästaren **Svankmajer**.

Båda utställningarna är väl curaterade. Vad skönt att åter kunna ta del av konst som ifrågasätter och ger perspektiv på utvecklingen i världen!

Jan Molin

Brännpunkt Europa. Nysakligheter 1919-1939

Det nya ögat. Mellankrigstiden genom linsen

Göteborgs konstmuseum

Pågår till 19/9-21

Surrealism & Film – making the unreal real

Mjellby konstmuseum

Pågår till 5/9-21

Brännpunkt Europa, Willink

Foto: Peter CoxPeter Cox, © Carel Willink/Bildupphovsrätt 2021